

Aktuálně

SMS ČR apeluje na vládu kvůli pandemii!

str. 3

Anketa

Tento způsob léta zdál se mi poněkud... aneb Jaké bylo vaše léto?

str. 11

Příklad dobré praxe

Tvarožná Lhota: Smyslem zapálených vater je sounáležitost mezi lidmi i na velké vzdálenosti

str. 16

CELOSTÁTNÍ KONFERENCE BUDE ONLINE!

Vážené paní starostky, vážení páni starostové, přátelé samospráv!

S lítostí vám oznamujeme, že vzhledem k epidemiologické situaci rušíme CELOSTÁTNÍ KONFERENCE SMS ČR, která se měla konat ve středu 4. a ve čtvrtek 5. 11. v multifunkční hale Gong v Ostravě-Vítkovicích. Konferenci odkládáme na příští rok, věříme, že si ji pak společně o to více užijeme.

Ale pozor!

Konference se uskuteční v omezeném počtu účastníků a vy ji budete moci sledovat online. A to ve středu 4. listopadu. Podrobnosti o čase a připojení se vás dozvíte v příštím SMSce, také od svých krajských manažerů, na našem webu či Facebooku.

Jaké bude hlavní téma?
SOBĚSTAČNÉ OBCE 2030

A co ještě?

Zabývat se budeme také **financováním obcí v (po)krizovém období** a dalšími významnými tématy, která ovlivňují vaši práci.

Na konferenci dojde i na vyhlášení výsledků soutěží **Dobrá praxe roku 2019, Počín roku 2020 a O nejlepší obecní a městský zpravodaj 2019.**

**Za tým SMS ČR se na vás těší
Jana Přecechtělová, výkonná ředitelka**

Obce budoucnosti budou chytré a soběstačné!

Vážení přátelé,

máte před sebou zbrusu nové číslo SMSky a já dostal za úkol vtělit se v úvodníku do Elona Muska a zamyslet se nad tím, jak asi budou vypadat obce budoucnosti. Tomuto tématu se Sdružení místních samospráv ČR intenzivně věnuje již více než dva roky. Od sci-fi pohádek o dronech doručujících poštu místo poštaček, špičkových doktorech vyšetřujících pacienty na venkově na dálku či létajících senior taxících jsme se totiž posunuli k činům a ve spolupráci s ČEZ ESCO a dalšími partnery začali realizovat první pilotní projekty. Jedno je nad slunce jisté a nepotřebujeme k tomu ani pomyslnou křišťálovou kouli. Obce budoucnosti budou chytré a soběstačné. Služby, práce a stát budou obíhat občany a my už tak nebudeme muset létat ve zrychlující se spirále dnešního života jak blázni.

Pojmy jako resilience či soběstačnost získaly na významu

Pandemie koronaviru přispěla vedle spousty negativních dopadů na zdraví, ekonomiku i podkopání samotné podstaty fungování stávajícího světa i k výraznému zesílení řady výzev, které by mělo lidstvo uchopit a posunout tak svět na zcela novou úroveň. Jednou z nich je technologická transformace venkova. Během pandemie se opět naplno ukázalo, že starostové a samosprávy obcí se umí v případě krize nejlépe postarat o své občany. Pojmy jako resilience či soběstačnost získaly na významu. Od toho se odvíjí i reakce Evropské unie a zcela nové fondy a programy vytvořené za účelem postkoronavirové obnovy, které jsou výrazně zaměřeny na inovace, životní prostředí, bezuhlíkovou ekonomiku a resilienci. Je jasné, že dopady pandemie se bohužel výrazně dotknou právě venkovských oblastí a velká část podpory by měla směřovat právě sem.

Radim Sršeň

Píchačky a kancel? **Ne! Home office funguje**

Do popředí zájmu se dostávají pojmy jako bezuhlíková, cirkulární a sdílená ekonomika, komunitní energetika, elektromobilita, e-government, sociální inovace či průmysl 4.0. V uplynulých měsících jsme si rovněž více než kdy jindy uvědomili význam kvalitního a stabilního internetového připojení, za které SMS ČR dlouhodobě bojuje. Děti, studenti i učitelé si vyzkoušeli dosud nevídanou online výuku, na kterou by zíral i Jan Amos Komenský, a řada lidí praktkovala dosud nepředstavitelnou práci z domova. Ukázalo se, že píchačky a kancel s dohlížečím šéfem za krkem již nejsou základním předpokladem kvalitních pracovních výkonů, mimochodem ve Finsku bylo již před koronavirovou krizí 40 procent pracovních pozic způsobilých pro „home office“. I já osobně jsem ještě v březnu během jednoho týdne dvakrát na otočku vyrazil do Evropského výboru regionů v Bruselu a s odstupem pár měsíců je zcela běžné, že s kolegy starosty, primátory a hejtmany z celé Evropy jednáme online ze svých radnic či obyváků v košili, saku, šortkách a pantoflích.

Pokračování na straně 2

Obce budoucnosti budou chytré a soběstačné!

Pokračování ze strany 1

Jedna chytrá lavička či popelnice ještě nedělá město či obec „smart“

Koncept „smart“ však není zdaleka spojen pouze s technologiemi. Jedna chytrá lavička či popelnice rozhodně nedělá město či obec „smart“, jak si leckdo u nás myslí. Chytrost vždy byla, je a doufám i bude o lidech a průmyslových komplexních řešeních. O schopnostech překonat stereotypy a bariéry v našich myslích, umění přemýšlet jinak, o náklonosti ke změně, vizi a aktivním zapojení do jejich realizace. Koncept „smart“ tak stojí na dvou stejně důležitých pilířích, technologiích a lidech, které pomyslně zastřešuje strategické plánování s co nejširším zapojením hlavních aktérů a veřejnosti a výrazný akcent na udržitelný rozvoj. Takto je také vnímán a formulován ve vyspělých západních zemích.

A jaké jsou tedy výhledy pro „smart“ Česko?

Je nepochybné, že moderní technologie se dříve či později plně uplatní i v naší veřejné správě a brzy budeme díky fungujícímu a jednoduchému e-governmentu řešit veškeré záležitosti, krom svatby a rozvodu, ze svých obывáků, jako je již dnes běžné třeba v Estonsku. Věřím, že veškeré doklady si tak vyřídíme přes internet, vydávání stavebního povolení budeme sledovat přes

mobil a bude v řádu týdnů, podnikatelům se automaticky vygeneruje daňové přiznání na základě elektronické evidence příjmů, naše příjmy z domova i zahraničí budou automaticky generovat výši důchodu a (bohužel) už ani krásná blondátka řidička neukecá s policajtem pokutu, protože se jí automaticky strhne z karty spolu s body. Díky moderním technologiím bude zajištěn také základní standard služeb na venkově. Díky komunitním obnovitelným zdrojům energie budou obce energeticky soběstačné jako ve Skotsku, Laponsku či středočeských Kněžicích a bude kladen důraz na principy cirkulární ekonomiky. Inspirativním příkladem pro naše skomírající venkovské obchody tak může být třeba jihokorejský COOP v provincii Wanju, jenž zastřešuje 1200 místních zemědělců v regionu se 150 000 obyvateli. Svou produkci zpracovávají ve dvou technologicky vyspělých sdílených centrech a prodávají prostřednictvím sítě 16 su-

permarketů, 30 obchodů i on-line prodeje. Jejich produkty navíc automaticky odebírají místní školy, instituce, podniky a zemědělec tak díky propracovanému systému dostává 80 procent ceny produktu. Přesně v duchu nové strategie EU „Farm to fork“, lidově přeloženo „Od vidlí po vidličku“, kterou se v současnosti v SMS ČR mj. také zabýváme.

Ale chytrost je hlavně o lidech a jejich nápadech...

Přes všechno, co je uvedeno v předchozích řádcích, je vskutku věštěním z křišťálové koule dnes předvídat, jak bude svět vypadat v roce 2050. Vždyť technologie se vyvíjí exponenciálně řadou a násobek toho, co před třiceti lety uměl sálový počítač, umí dnes nejlevnější chytrý mobil. Jen pevně doufám, že tradiční česká hospoda, coby druhá komora občanského zastupitelstva i parlamentu, přežije všechny nástrahy příštích 30 let a mladí lidé budou randit fyzicky na lavičce v parku či na mezi pod lesem, místo na virtuálních schůzkách v mobilu, protože ne všechno „smart“ je skutečně chytré. Nezapomeňme, že chytrost je hlavně o lidech a jejich nápadech, nikoliv o počítačích a jedničkách a nulách, a snad i v roce 2050 selský rozum, lidská invence a velká srdce odolají robotům!

**Radim Sršň, místopředseda SMS ČR,
starosta obce Dolní Studénky
a zástupce ČR v Evropském výboru regionů**

Jak se bude na podzim volit? Zvláštní volební zákon prošel legislativním procesem

Osobám, jimž bude na podzim nařízena karanténa, umožní účast v senátních a krajských volbách zákon o zvláštních způsobech hlasování. Ve Sbírce zákonů byl vyhlášen 24. srpna 2020. Dvěma způsoby mohou hlasovat lidé, kterým bude podle zákona o ochraně veřejného zdraví nařízena karanténa nebo izolace z důvodu ochrany veřejného zdraví před onemocněním Covid-19.

Prvním z těchto způsobů je hlasování u volebního stanoviště, které bude možné ve středu před konáním voleb v době od 7 do 15 hodin, a to z motorového vozidla. Volební stanoviště bude vždy jedno po území každého okresu a bude ho zřizovat krajský úřad po projednání s Armádou ČR a Policií ČR. Druhým způsobem je hlasování do zvláštní přenosné volební schránky. O to musí volič požádat příslušný krajský úřad na telefonním čísle zveřejněném na jeho internetových stránkách, a to do 20. hodiny dne před prvním dnem voleb.

Kromě výše uvedeného zákon upravuje také hlasování při pobytovém zařízení sociálních služeb, které bude v souvislosti s onemocněním Covid-19 uzavřeno. Tehdy bude umožněno hlasování přímo v budově pobytového zařízení, a to v čase, který stanoví volební komise po projednání s pobytovým zařízením.

Komise pro zvláštní způsoby hlasování budou složeny ze zapisovatele jmenovaného krajským úřadem a tří vojáků v činné službě z řad Armády ČR. Krajský úřad má na základě záko-

na povinnost předat obecním úřadům údaje oprávněných voličů, kteří využili zvláštní způsoby hlasování, obecní úřad tyto údaje přenesou do výpisů ze stálého seznamu voličů.

Plexisklo vám neproplatí, dezinfekci ano

Obce se na organizaci zvláštních způsobů hlasování nijak nepodílejí. Jako vždy však zabezpečují běžné hlasování ve volebních místnostech. Podle směrnice Ministerstva vnitra jsou vzhledem k současné epidemiologické situaci obecní úřady povinny zabezpečit dostatečné množství dezinfekčních prostředků a roušek pro členy volebních komisí. Výdaje související s jejich pořízením by obcím měly být proplaceny ze státního rozpočtu. Naopak, jak potvrdili zástupci Ministerstva vnitra, nelze žádat refundaci za stacionární plexiskla či stojany na dezinfekci. Podle Ministerstva zdravotnictví byla stanovena taková míra hygienicko-protiepidemické ochrany, jež se jeví jako dostatečná s ohledem na průběh volebního

aktu a epidemiologickou situaci, a vzhledem k tomu, že bude povinné nosit roušky v prostorech, kde probíhají volby, nepředstavuje plexisklo oddělující voliče s rouškou od člena OVK s rouškou účelný výdaj státního rozpočtu, neboť nepřináší benefit ochrany veřejného zdraví (v obecné rovině pak též vůbec nechrání členy OVK navzájem). Instalace tohoto zařízení samozřejmě není zakázána, ale nebude ze strany státního rozpočtu hodnocena jako uznatelný výdaj na volební náklady ve smyslu směrnice.

Ohledně stojanů na dezinfekci se počítá s tím, že bude refundován nákup dezinfekčního prostředku s dávkovačem, alternativně nákup dezinfekčního prostředku v balení o větším obsahu a nákup prázdných lahvíček s dávkovačem, což pravděpodobně využijí zejména větší obce. Ministerstvo vnitra nepočítá s refundací dalšího mobiliáře, neboť variant umístění lahvíčky s dezinfekcí je jistě více a není zapotřebí k tomuto účelu nakupovat stojany.

**Zpracovali legislativní analytici
Daniel Hrubý a Jindra Tužilová**

SMS ČR apeluje na vládu kvůli epidemii

SMS ČR po zkušenostech z jara letošního roku apelovalo na vládu a na jejího zmocněnce pro vědu a výzkum ve zdravotnictví a současného nového ministra zdravotnictví Romana Prymulu, aby co nejdříve zajistili včasný, přehledný, srozumitelný, bezrozporný a jednotný proud informací o epidemii.

Samosprávy v zájmu svých obyvatel nemohou dopustit, aby se opakoval scénář z jara letošního roku, kdy státní orgány poskytovaly informace do území se zpožděním, chaoticky a nepřehledným způsobem. Příležitostí pro poučení bylo dostatek, v nadcházejících týdnech se tyto nešvary nesmí opakovat!

Předsednictvo Sdružení místních samospráv ČR dále vyzvalo vládu, aby v zájmu lepší informovanosti samospráv na svém jednání dne 21. září podpořila přijetí novely zákona o ochraně veřejného zdraví (sněmovní tisk č. 977), která vznikla na základě poslanecké

iniciativy, a ke které se bývalý ministr Adam Vojtěch stavěl spíše zdrženlivě, a to navzdory tomu, že dosavadní způsob informování koncepčně založený na preferenci obcí s rozšířenou působností je nefunkční, věcně problematicky nastavený a ve vztahu k menším samosprávám diskriminační.

Jakkoli může být výše uvedená novela v průběhu legislativního procesu předmětem dílčích úprav a doplnění, nepochybně představuje to, po čem samosprávy volají: po lepší informovanosti o epidemii a jejím průběhu a dopadech v daném místě nezávisle na tom, zda

jde o obec prvního, druhého či třetího typu. Nový ministr zdravotnictví by se chyby spočívající v podcenění spolupráce se samosprávami neměl dopustit!

Sdružení místních samospráv ČR zastupující téměř třetinu obcí a měst napříč všemi kraji České republiky nabízí vládě stejně jako na jaře pomocnou ruku a doufá, že tato nabídka nebude odmítnuta. Je čas táhnout za jeden provaz! Věříme, že si to vláda dobře uvědomuje.

Stanislav Polčák,
předseda SMS ČR

SMS ČR má v krizovém štábu svého zástupce

Věslav Michalik se stal zástupcem Sdružení místních samospráv ČR v Ústředním krizovém štábu. Člen SMS ČR a dlouholetý starosta obce Dolní Břežany ve Středočeském kraji bude nyní ze své pozice hájit zájmy obcí a měst.

Sdružení pokládá Ústřední krizový štáb za klíčový orgán krizového řízení s významnou koordinační rolí pro přenos informací od obcí, měst a jejich svazů až po sdílení zkušeností samospráv se zvládáním pandemie. V současnosti považuje za hlavní problém samospráv nedostatek informací o počtu nakažených a počtu osob v nařízené karanténě, bez ohledu na velikost dané obce. Věslav Michalik byl nominován na základě společné žádosti SMS ČR a SMO ČR, které ministr vnitra a předseda ÚKS Jan Hamáček vyhověl. V boji proti šíření koronaviru považuje SMS ČR spolupráci státu a samospráv za klíčovou!

red

Zrušení superhrubé mzdy obce připraví o desetinu příjmů

Obcím hrozí, že v důsledku zrušení superhrubé mzdy přijdou trvale o deset procent svých příjmů. Jde o dosud bezprecedentní zásah do rozpočtů obcí, měst a krajů.

SMS ČR vyzvalo ministryni financí k jednání a zástupce samospráv k tomu, aby tento nezodpovědný krok vlády odmítli podpisem petice a aby o problému intenzivně jednali se svými poslanci a senátory.

Ministryně financí Alena Schillerová na počátku září oznámila, že v rámci dohody koalice o zrušení superhrubé mzdy nepředloží žádný návrh, jak nahradit výpadek 70 miliard korun, který to státnímu rozpočtu způsobí. Očekávaný dopad zrušení superhrubé mzdy na veřejné rozpočty je přitom mínus 90 miliard. Ministerstvo financí však věří, že se část výpadku vrátí, a proto kalkuluje s dopadem 70 miliard.

„Předpokládali jsme, že ministryně se jako osoba zodpovědná za stav veřejných financí bude snažit alespoň částečně tento výpadek veřejným rozpočtům nahradit. Ale nestalo se tak. Přitom podle analýzy SMS ČR tento krok připraví obce o 13 až 20 miliard ročně, kraje pak o 7 až 10 miliard. Takovýto zásah do příjmů samospráv v naší zemi nemá za celou dobu platnosti zákona o rozpočtovém určení daní (RUD) obdoby a znamená trvalý a přímý zásah do rozpočtů obcí, měst a krajů, a to v podobě bezprecedentního poklesu deset procent,“ říká Stanislav Polčák, předseda Sdružení místních samospráv ČR.

SMS ČR proto již vyzvalo dopisem ministryni financí Alenu Schillerovou k dialogu o dopadech návrhu. „Připomínám, že je to sotva pár týdnů, kdy Ministerstvo financí konečně zaslalo obcím náhradu za kompenzační bonus, jímž tak citelně zasáhlo do rozpočtů samospráv na jaře letošního roku. Čekali jsme, že vzápětí přijde s ještě nebezpečnějším návrhem, který trvale zasáhne obce a kraje v tak citlivé době koronavirové krize.“

SMS ČR zároveň vyzývá obce, aby podpořily petici proti dopadům zrušení superhrubé mzdy na samosprávy. Najdete ji zde: https://www.petice.com/petice_proti_dopadum_zruzeni_superhrube_mzdy_-10_trvale_samospravam

red

Černá vlajka vyvěšená na obecním úřadě ve Veselíčku má symbolizovat zmařené investice z důvodu snížení rozpočtů obcí

Nová Koncepce rozvoje knihoven je tady. Co to znamená pro knihovny členských obcí?

V polovině srpna schválila vláda Koncepci rozvoje knihoven na léta 2021 až 2027 s výhledem do roku 2030. Šedesátistránkový dokument vychází z aktuálního stavu českého knihovnictví, vytyčuje mu cíle a cesty rozvoje na krátko až střednědobé období a mapuje jeho potřeby. Na úkoly stanovené koncepcí by mělo jít z veřejných peněz 17,8 miliardy korun, z toho 4,4 miliardy korun z rozpočtu Ministerstva kultury. Pro členské obce SMS ČR je podstatné, že je jedním z opatření k naplnění stanovených strategických cílů uzavření Memoranda o spolupráci s MŠMT a ustanovení meziresortní pracovní skupiny, která zmapuje možnosti využití systému knihoven a veřejných knihovnických a informačních služeb při realizaci resortních strategických dokumentů.

„Sdružení místních samospráv ČR tak jako člen meziresortní pracovní skupiny přispěje k mapování čtenářské, informační a digitální gramotnosti, k podpoře rodin, práci s osobami ohroženými sociálním vyloučením, seniory, k integraci cizinců, mezigeneračnímu dialogu, občanskému vzdělávání, spolehlivosti a pravdivosti informací nebo podpoře komunitního života,“ zhodnotila výsledek meziresortního připomínkového řízení výkonná ředitelka Sdružení Jana Přechtělová.

Koncepce počítá i s investicemi do budov knihoven a depozitářů a zahrnuje potřebu stavby nové budovy Národní knihovny. Vzniku dokumentu předcházely diskuse odborníků z oboru. Koncepce staví budoucnost knihoven na třech pilířích, jež představují směr rozvoje knihovnictví. **Menší knihovny**, což je většina knihoven zřizovaných našimi členskými obcemi, **nemusí všechny tři pilíře naplňovat a mohou si zvolit pouze jeden ze směrů:**

- **Knihovna jako pilíř občanské společnosti a přirozená centra komunit**

Knihovna představuje symbol svobodného myšlení a je součástí komunitního života v obcích a městech. Knihovny zaručují rovný přístup k informacím, jsou místem setkávání a propojují mezigenerační diskusi o životě v obci. Systém knihoven České republiky tuto roli knihoven nejen zastřešuje, ale také rozvíjí v rámci jejího za-

kotvení ve strategických materiálech všech souvisejících rezortů i samosprávy. Systémově tuto roli zajišťuje stát.

- **Knihovna jako vzdělávací a vzdělanost podporující instituce**

Knihovny jsou partnerem všech stupňů škol, školských zařízení, ale i vědeckých institucí. Rozvíjí schopnosti učit se. Ve vztahu ke společnosti představují informační místo s rovným přístupem k informacím všem sociálním vrstvám společnosti napříč generacemi, kde dochází k celoživotnímu vzdělávání. Jsou místem, kde se rozvíjí nejen čtenářská gramotnost, ale i tolik diskutovaná práce s informacemi. Pro MŠMT, MPSV a MMR jsou knihovny partnerem

na poli systematického rozvoje čtenářské a informační gramotnosti.

- **Knihovna jako správce kulturního a znalostního bohatství**

Úkolem knihoven je spravovat a rozvíjet kulturní bohatství místa kde působí, regionu i celé země. Kulturní bohatství nejsou jen dochované tradice z minulosti, ale představuje i tradice současné, životní styl a stále se měnící a rozšiřující se nabídka kulturních a společenských akcí. Knihovny podporují aktivní prožití volného času, na základě znalosti potřeb společnosti nabízejí své služby všem sociálním vrstvám.

Členské obce SMS ČR už nyní často naplňují všechny tři cíle. **Adéla Palíšková**

Ještě do konce října mohou obce žádat o dotace na vozidla s alternativním pohonem

Chcete vozidlo na alternativní pohon? O dotaci na jeho pořízení mohou obce požádat do konce října u Ministerstva životního prostředí.

Pro čistě bateriový elektromobil v kategorii osobní automobil (M1) až 250 tis. Kč, v kategorii nákladní vozidlo do 3,5 t včetně (N1) až 500 tis. Kč. Dotaci lze získat i na plug-in hybrid, a to v kategorii osobní automobil (M1) až 200 tis. Kč. Na CNG vůz kategorie (M1) lze získat dotaci 50 tis. Kč a na hybrid stejné kategorie (M1) 50 tis. Kč. Finanční příspěvek lze čerpat i na dobíjecí stanici, a to 20 tis. Kč. Z celkové alokace je vyčerpáno něco málo přes 40 procent. Zbývá tedy dostatek finančních prostředků pro další žadatele. Více informací se dozvíte zde www.narodniprogramzp.cz/nabidka-dotaci/detail-vyzvy/?id=80. **red**

Otazník nad prodávanými nemovitostmi Správy železnic!

Zhruba čtyřikrát v roce předloží vládě Správa železnic (SŽ) ke schválení soupis nepotřebných nemovitostí, které hodlá nabídnout k odkupu ať už formou přímého prodeje, nebo veřejné soutěže. Po schválení se nemovitosti objevují na webových stránkách SŽ (www.spravazeleznic.cz sekce O nás – Nemovitosti), kde si je případní zájemci mohou prohlédnout a zjistit informace o dalším postupu. Průřezovým šetřením v soupisu nemovitostí, který prošel vládou, SMS ČR zjistilo, že některé obce, na jejichž katastru nemovitost zamýšlená k prodeji leží, nebyly o prodeji svých nemovitostí dotyčnou obec informována, a to již v období před zasedáním vlády. Zároveň doporučuje uvedenou webovou stránku průběžně sledovat – nezávadka jde o zajímavé pozemky či budovy s možným využitím například pro cestovní ruch.

Otakar Bursa, legislativní analytik

SMS ČR radí, pomáhá a informuje:

Jaká úskalí skýtá změna a rušení trvalého pobytu?

I na malých obcích se čas od času setkáme s ohlášením změny či návrhem na zrušení údaje o místě trvalého pobytu. Jaké zádrhly problematika trvalého pobytu přináší a jak se s nimi vypořádat?

Česká právní úprava institutu trvalého pobytu je postavena na formálním pojetí, kdy se podle § 10 odst. 1 zákona o evidenci obyvatel místem trvalého pobytu rozumí adresa pobytu občana v České republice, která je vedena v základním registru obyvatel. Zákon pouze deklarativně bez dalších právních důsledků uvádí, že občan si adresu trvalého pobytu zvolí zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání.

Každý občan může mít pouze jedno místo trvalého pobytu, a to v objektu, který je určen pro bydlení, ubytování nebo individuální rekreaci. Ve zvláštních případech stanovených zákonem může být místem trvalého pobytu také sídlo tzv. ohlašovny nebo zvláštní matřiky.

Velmi důležitou skutečností je, že podle § 10 odst. 2 zákona o evidenci obyvatel z přihlášení občana k trvalému pobytu nevyplývá žádná práva k objektu trvalého bydliště ani k jeho vlastníkov. Trvalý pobyt tedy nezakládá např. právo objekt jakkoliv užívat.

Co je nutné doložit při změně trvalého pobytu?

Změnu trvalého pobytu ohlašuje občan na ohlašovně, tedy na obecním úřadě, v místě nového trvalého pobytu, a musí předložit zákonem předpokládané dokumenty. Za svéprávného občana může v zastoupení změnu ohlásit jím pověřený zmocněnec na základě zvláštní plné moci s úředně ověřenými podpisy, nebo člen domácnosti, jehož oprávnění k zastupování občana bylo schváleno soudem. Za občana mladšího 15 let nebo občana, jehož svéprávnost k tomuto jednání byla omezena, ohlásí změnu jeho zákonný zástupce nebo osoba, jíž bylo dítě svěřeno do péče rozhodnutím soudu.

V praxi nečiní potíže povinnost prokázat totožnost občanským průkazem ani povinnost předložit vyplněný přihlašovací tiskopis, jehož formulář je ke stažení [na webu Ministerstva vnitra](#).

Kamenem úrazu v některých případech bývá doložení oprávnění užívání objektu, na jehož adresu chce občan trvalý pobyt přihlásit. V případě, že dotčený občan je podle přihlašovacího tiskopisu vlastníkem bytu nebo domu, ověří si obecní úřad tuto skutečnost v katastru nemovitostí. Oprávněnost užívání bytu dokládá také platná nájemní smlouva. V takovém případě nejsou potřeba úředně ověřené podpisy ani souhlas pronajímatele – ten nemůže nájemníkovi zakázat si trvalý pobyt na adresu pronajímané nemovitosti přihlásit. Z předložených listin musí být každopádně patrné, že občanovi svědčí právo předmětný byt nebo dům užívat.

Pokud občan není vlastníkem objektu a nemůže ani jinak doložit oprávněnost svého uží-

vání objektu, musí předložit **úředně ověřené** písemné potvrzení oprávněné osoby o souhlasu s ohlášením změny místa trvalého pobytu. Oprávněná osoba rovněž může potvrdit svůj souhlas osobně před zaměstnancem obecního úřadu. Za oprávněnou osobu se považuje nejen vlastník, ale každá osoba starší 18 let, svéprávná, která je oprávněna užívat objekt nebo jeho vymezenou část, anebo je provozovatelem ubytovacího zařízení, kde se občan hlásí k trvalému pobytu.

Zjistí-li obecní úřad při hlášení místa trvalého pobytu nedostatky v předkládaných dokladech nebo rozpory uváděných údajů s údaji v základním registru obyvatel nebo v informačním systému, vyzve občana k jejich odstranění ve lhůtě minimálně 15 dnů. Pokud občan nedostatky ve stanovené lhůtě neodstraní, rozhodne obecní úřad o tom, že změna trvalého pobytu nebude zaevidována, přičemž proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání ke krajskému úřadu.

Za ohlášení změny trvalého pobytu se platí správní poplatek ve výši 50 Kč, který je příjmem obce. Obecní úřad je povinen zapsat údaj o změně trvalého pobytu do informačního systému bez zbytečného odkladu, nejpozději však do tří pracovních dnů.

Oznamovací povinnost a rušení trvalého pobytu

Zápisem údaje do informačního systému však práce obecního úřadu nekončí. Do 15 dnů od zaevidování změny musí obecní úřad oznámit vlastníkov objektu změnu v počtu přihlášených osob k trvalému pobytu u oprávněné osoby, včetně jména, příjmení a data narození oprávněné osoby.

Za zmínku také stojí, že v případě písemné žádosti vlastníka objektu je obecní úřad povi-

nen sdělit mu jméno, příjmení a datum narození občana, k němuž vede údaj o místě trvalého pobytu, odpovídající adrese objektu; toto sdělení musí být vlastníkov objektu doručeno do vlastních rukou.

Vlastník objektu či oprávněná osoba mohou podat návrh na zrušení údaje o místě trvalého pobytu jiného občana, pokud zaniklo jeho užívání právo k objektu nebo vymezené části objektu, jehož adresa je v evidenci obyvatel uvedena jako místo trvalého pobytu a neužívá-li občan tento objekt nebo jeho vymezenou část. Existenci této skutečnosti musí navrhovatel prokázat.

Zrušení údaje o místě trvalého pobytu je možné rovněž v případě, že zápis o jeho změně byl proveden na základě pozměněných, neplatných, neúplných nebo padělaných dokladů nebo nepravdivě nebo nesprávně uvedených skutečností, a také byl-li objekt, na jehož adrese je občan hlášen k trvalému pobytu, odstraněn nebo zanikl nebo je podle zvláštních právních předpisů nezpůsobilý k užívání za účelem bydlení.

Pokud je údaj o místě trvalého pobytu zrušen, stává se místem trvalého pobytu dotčeného občana sídlo ohlašovny (tedy obecního úřadu obce), v jejímž územním obvodu byl trvalý pobyt občanovi zrušen. Trvalý pobyt na adrese obecního úřadu není možné nijak zrušit či přesunout jinam, a to ani v případě, že se dotčený občan v obci dlouhodobě nezdržuje, nebo se dokonce v obci dopouští opakovaného protiprávního jednání.

V případě jakýchkoliv dotazů nejen k problematice trvalého pobytu se neváhejte obrátit na naši právní poradnu na e-mailové adrese poradna@smscr.cz!

Dominik Hrubý,
legislativní analytik

SMS-sluzby s.r.o. nabízí samosprávám a jimi zřizovaným školám mnohem víc než jen službu pověřence pro ochranu osobních údajů. Členským obcím Sdružení místních samospráv ČR umíme poradit v oblasti dotací a veřejných zakázek, také s vypořádáním autorských práv nebo se strategickým plánováním. Pro školy, kterým poskytujeme službu pověřence, vydáváme newsletter Škola v právu a zajišťujeme bezplatnou právní poradnu. Na tomto místě najdete aktuální informace o naší činnosti. Tak nezapomeňte, SMS-sluzby s.r.o. jsou tu pro vás a vaše školy!

Chystáte se na výběr dodavatele? Spolupráce s autorem projektu může být pro hladký průběh řízení zásadní

Na počátku veřejné zakázky spočívající ve zhotovení stavebních prací stojí projekt. A za projektem jeho autor. Zhotovení projektu je ale jen začátkem spolupráce s projektantem a komunikace s ním je často nezbytná až do konečné fáze výběru dodavatele. Máte s autorem projektu při vypsání veřejné zakázky správně nastavenou spolupráci?

Realizace projektu není krátkodobou záležitostí. Od prvního až po ten poslední úkon uběhne několik let. Veškeré kroky, včetně administrativy s tím spojené, zaberou hodně času. Pokud chceme, aby stavba dopadla podle našich představ, musí všechno proběhnout nejen podle úpravy stanovené zákonem, ale i za dlouhodobé spolupráce všech zúčastněných osob. **Základním předpokladem každé úspěšné spolupráce je správné nastavení jejích podmínek a pravidel.**

V průběhu zadávacího řízení, a to zejména u otevřených výzev, přicházejí od účastníků řízení různé dotazy, které je zadavatel povinen zodpovědět – tzv. **podat vysvětlení**. Zákonná lhůta činí dle ust. § 98 zák. č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, tři pracovní dny a počíná běžet dnem následujícím po vznesení dotazu. V případě zakázek malého rozsahu obsahují často lhůty pro podání vysvětlení metodické pokyny poskytovatele dotace. **Kvůli nesplnění ter-**

mínu pro zodpovězení dotazu dochází k prodloužení lhůty pro podání nabídek a v konečném důsledku oddálení realizace celé zakázky.

Zpravidla se jedná o dotazy odborné, týkající se projektové dokumentace, a proto je pro formulaci vysvětlení nezbytné komunikovat s autorem projektu. V některých případech je možné nechat odpovědět jiného odborníka, nicméně na toto další poradenství je třeba mít v rozpočtu finanční prostředky. Je ale také možné, že nebude jiná možnost než zajistit odpověď přímo a jen u osoby, která projekt zhotovila, a není podstatné, zda byla důvodem k dotazu nějaká chyba či opomenutí projektanta nebo zda je jen výsledkem nepozornosti účastníka řízení či jeho úmyslem prodlužovat neúměrně celé řízení.

S ohledem na poměrně dlouhou dobu řešení výběrového řízení se také může stát, že projektantovi, který se zpočátku věnoval jen vašemu projektu, nezbude už po několika měsících

či letech při práci na jiných zakázkách čas na dotazy k vaší zakázce. Můžete se tak lehce dostat do nežádoucí tísně nejen časové, ale i odborné. Všichni víme, kolik energie berou všetečné dotazy malých dětí, natož pak zpřesňující dotazy odborníků pohyblivých se ve stejném oboru, kteří chtějí uspět a získat právě tuto zakázku.

Celou problematiku lze shrnout do jednoduchého poselství. **Nastavte si dobře výchozí podmínky a pravidla spolupráce s autorem projektu a sepište je.** Protože ústní dohody často platí jen do té doby, dokud s námi druhá strana spolupracuje dobrovolně. **Řešením je uzavření smlouvy, která dobře nastaví mantinely vzájemné budoucí spolupráce,** ať už bude jakkoliv časově i odborně náročná, a zajistí vám jeho součinnost ve chvílích, kdy ji budete potřebovat.

Michaela Jelínková,
administrátor veřejných zakázek
michaela.jelinkova@sms-sluzby.cz

Autorská práva jednoduše: vy se ptáte, my odpovídáme

Projekt Autorská práva jednoduše začal před více jak půl rokem. Za tu dobu se na SMS-sluzby s.r.o. obrátily stovky obcí s žádostí o vypořádání autorských práv. Jedním z největších lákadel projektu je podle ohlasů licence na místní rozhlas. Tato samostatná licence je z nabídky suverénně nejžádanější. Jak to ale s touto licencí je? A s jakými otázkami jsme se v souvislosti s ní v posledních měsících setkávali?

Jsou hudební znělky (např. filmové, seriálové) také chráněnými autorskými díly a vztahuje se na ně povinnost platit autorské poplatky?

Nejprve je důležité definovat, co vůbec znamená pojem „autorské dílo“. Podle § 2 odst. 1 autorského zákona (zákon č. 121/2000 Sb.) je autorským dílem „dílo literární a jiné dílo umělecké a dílo vědecké, které je jedinečným výsledkem tvůrčí činnosti autora a je vyjádřeno v jakékoli objektivně vnímatelné podobě včetně podoby elektronické, trvale nebo dočasně, bez ohledu na jeho rozsah, účel nebo význam.“ Z tohoto vymezení plyne, že i hudební znělka je chráněné autorské dílo.

Je důležité si uvědomit, že autorský zákon se nevztahuje pouze na finální autorské dílo (v našem případě by se jednalo o výslednou znělku), ale vztahuje se také na jednotlivé vý-

vojové fáze a části znělky. V oblasti ochrany hudebních děl tedy půjde o vývojová stadia skladby. To mimo jiné znamená, že chráněny jsou jednotlivé zvukové stopy, které výsledná skladba obsahuje.

Pokud obec využívá místní rozhlas a pouští přes něj rádio, stačí obci zakoupit licenci na místní rozhlas? Nebo musí zakoupit licenci jak na místní rozhlas, tak licenci na rádio/TV?

Na tento častý dotaz je zcela jednoduchá odpověď. „Pokud chce obec v místním rozhlasu pouštět vysílání nějaké rozhlasové stanice, např. Impulsu, pak ve vztahu k OSA a jiným kolektivním správcům obec potřebuje samozřejmě licenci pouze pro reprodukci prostřednictvím místního rozhlasu. Osobně se domnívám, že provozovatel rádia Impuls by zřejmě proti vysílání touto formou nic nenamítal. Pokud by

obec provozovala vlastní rádio, pak by potřebovala licenci i pro užití hudby v rámci vlastního vysílání,“ vzkázal tazatelům předseda Ochranného svazu autorského Roman Strejček, jehož jsme o odpověď požádali.

Je možné po zakoupení licence na místní rozhlas pouštět jakoukoli hudbu?

Zakoupením samostatné licence na místní rozhlas jste oprávněni užívat jakákoli kolektivními správci chráněná hudební díla. Jejich výčet je poměrně rozsáhlý, takže si každý přijde na své. Jejich seznam naleznete na stránkách Ochranného svazu autorského (<https://search.osa.cz/>) – z důvodu neustálých změn je nutné se seznamem pracovat jako s vyhledávačem.

Jakub Iran, koordinátor projektu
Autorská práva jednoduše,
autorskaprava@sms-sluzby.cz

Strategické plánování v obcích

Novinka pro starostovu příruční knihovnu

SMS-sluzby s.r.o. nabízejí už od začátku léta obcím novou službu, jež zahrnuje aktivity v oblasti strategického plánování. Zatímco některé obce už mají naplánováno, jiné se na to třeba v souvislosti s novým programovým obdobím teprve chystají. Všem se ale může hodit nová publikace „Strategické plánování v obcích“, kterou SMS-sluzby připravily. Vychází na přelomu září a října.

Nejen pro ty, kteří program rozvoje obcí ještě nemají

Ambicí SMS-sluzeb je poskytnout samosprávám přehledně souhrn zásadních informací o strategickém plánování, které využijí zejména obce, jež příprava nového strategického plánu teprve čeká, ale i ty, které už strategickým plánem disponují a díky publikaci mohou zvážít, zda je jejich plán kvalitní, či zda má určité rezervy, na nichž je možné zapracovat.

Bez zapojení komunity dobrý plán nevznikne

Důležité je vědět, že dobrý strategický plán nevytvoří ani sám starosta, ani zaměstnanec nadnárodní firmy ve své pražské kanceláři, ani žádný jiný jednotlivec. Respektovaný strategický plán dokáže vytvořit jen odborně vedená místní komunita. A mimochodem, právě zdůraznění klíčové role celé komunity bez ohledu na pohlaví, věk nebo zaměstnání publikaci uzavírá.

Do šuplíku ne!

Z výše uvedeného je snad patrné, že ačkoli je program rozvoje obce v současné době vnímán častěji jako podmínka pro získání některých dotací, jeho smysl je daleko širší. Hned v jedné z prvních kapitol se dočtete, že program rozvoje obce je hlavním nástrojem pro koordinaci místního rozvoje. To ale samozřejmě není vše. Pokusili jsme se odpovědět i na následující otázky:

- Čím se liší dobrý plán od špatného?
- Proč je důležité vyhradit si na proces přípravy plánu dostatek času?
- Proč je nutné hlídat soulad místních aktivit s aktivitami plánovanými na krajské a národní úrovni?

Na tyto otázky, ale i na mnohé další pomáhá nová publikace najít odpověď. Budeme rádi, když stejně jako dobrý strategický plán nespočítá pod vrstvou prachu ve spodních šuplících starostenských pracovních stolů, ale stane se pověstnou pravou rukou představitelů samospráv.

Marek Komárek, koordinátor strategického plánování
strategie@sms-sluzby.cz

Lze ponechávat informace zveřejněné na elektronické úřední desce v archivu k nahlédnutí po neomezenou dobu?

Při hledání odpovědi na tuto otázku se musíme nejprve seznámit s povinnostmi vyplývající z § 26 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění zákona č. 413/2005 Sb., který stanovil povinnost správním orgánům zřídit vždy jen jednu úřední desku, která musí být nepřetržitě veřejně přístupná a zároveň obsah této úřední desky zveřejnit způsobem umožňujícím dálkový přístup. Tedy elektronickou úřední desku, která je dnes v převážné většině zřízena povinným subjektem na jeho webových stránkách.

V případě, že správní orgán není schopen zajistit zveřejnění obsahu úřední desky způsobem zajišťujícím dálkový přístup, může se souhlasem nadřízeného správního orgánu uzavřít veřejnoprávní smlouvu s obcí s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu má sídlo, a tuto povinnost na ni smluvně přenést.

Je však nutné si uvědomit, že něco jiného je, pokud by obec chtěla svěřit vedení úřední desky komerčnímu subjektu. V tomto případě se obec nezbavuje odpovědnosti za zveřejňování dokumentů na elektronické úřední desce a její vedení. Zveřejnění dokumentů na elektronické úřední desce musí zajistit obec vždy sama prostřednictvím své úřední osoby.

Každá takováto úřední osoba odpovědná za zveřejnění dokumentů musí být obeznámena se základními požadavky vedení úřední desky, elektronické úřední desky a technickými požadavky na zveřejnění dokumentů dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (např. o formátu dokumentu), a také požadavky na ochranu osobních údajů dle obecného nařízení o ochraně osobních údajů (ON, GDPR).

Velmi častou chybou při vedení elektronické úřední desky je překročení přípustné doby zveřejnění dokumentu obsahujícího osobní údaje. Takovýmto dokumentem může být oznámení o zahájení nebo ukončení řízení, zejm. při velkém počtu účastníků (§ 47 odst. 3 a § 144 odst. 2 správního řádu), dražební vyhláška nebo exekuční příkaz.

Tato chyba nastává v momentě, kdy po uplynutí zákonné lhůty pro doručení, která trvá zpravidla 15 dnů, což je doba povinného zveřejnění na úřední desce, **se dokument sice svěsí (sejme) ze sekce vyvěšených dokumentů, ale přeřadí se v plném znění do tzv. archivu úřední desky.** V tomto archivu je následně dokument nadále veřejně přístupný po neomezeně dlouhou dobu včetně osobních údajů, k jejichž zveřejnění však už neexistuje oprávnění, tzv. právní důvod.

Tím se dostává obec do rozporu s požadavky obecného nařízení o ochraně osobních údajů, jelikož oprávnění pro zveřejnění takového dokumentu v plném znění s povinně uvedenými osobními údaji (např. jméno, příjmení, adresa účastníka řízení) již zaniklo uplynutím lhůty potřebné pro splnění požadavků pro jeho doručení.

Pro vypořádání se s tímto velmi častým problémem doporučujeme zvolit jednu ze dvou následujících možností:

1) Vyberte základní nastavení elektronické úřední desky obce tak, aby byl archiv elektronické úřední desky neveřejný. Přístup do tohoto archivu pak umožněte pouze na vyžádání například kontrolním orgánům pro dolo-

žení skutečnosti, že určitá informace nebo dokument byly uveřejněny na elektronické úřední desce v souladu se zákonem.

2) Pokud chcete z nějakého důvodu ponechat dříve zveřejněné dokumenty dostupné veřejnosti i po lhůtě jejich povinného zveřejnění, musíte osobní údaje v nich anonymizovat. Pak je můžete ponechat v elektronické úřední desce a označit např. příznakem *svěšeno* či *datum*, do kterého byly vyvěšeny, anebo vedle plného archivu zřídit ještě *veřejný archiv*. V něm samozřejmě nejsme povinni zveřejňovat (anonymizovaně) vše, ale jen to, co považujeme za přínosné ponechat veřejně dostupné. Jde totiž už jen o dobrovolné zveřejnění.

Pavel Hradil,
pověřenec pro ochranu osobních údajů v Olomouckém kraji

Dotaz:

Rádi bychom v naší obci se 429 obyvateli provedli rekonstrukci obchodu, jenž je ve vlastnictví obce. Existují na tento záměr nějaké dotační zdroje?

Odpověď:

Projekty zaměřené na rekonstrukce prostor obchodů, nákup základního technického vybavení (mrazáky, chladicí technika) či pořízení nebo přestavbu pojízdné prodejny podporuje Ministerstvo pro místní rozvoj ČR v rámci programu "Podpora obnovy a rozvoje venkova". Dotace je určena na přípravu prostor pro provozování služeb základní lékařské péče a obchodní obslužnosti. Podporovány jsou projekty zaměřené na rekonstrukci, přestavbu a výstavbu objektů nebo jejich částí, které budou následně nabídnuty k provozování za transparentních a tržních podmínek.

Podporu získají projekty zaměřené na přípravu prostor pro provoz základní lékařské péče (pediatr, praktický lékař, zubař) a obchod (základní potřeby/smíšené zboží, přípustná je kooperace s „Pošta partner“). Prostor nesmí být připravován pro konkrétního provozovatele. Základní podmínkou pro podání žádosti je, že v katastru žadatele není v době podání žádosti provozována činnost stejného charakteru obcí ani soukromým subjektem.

Dotace je poskytována až do výše 70 % skutečně vynaložených uznatelných nákladů projektu, a to obcím do 1000 obyvatel.

Dolní limit dotace na jeden projekt činí 100 tis. Kč. Horní limit dotace na jeden projekt pak dosahuje částky 2 mil. Kč.

Dotaz:

Rádi bychom v naší obci vybudovali veřejnou wifi síť pro připojení k internetu. Existují na tento záměr nějaké dotační zdroje?

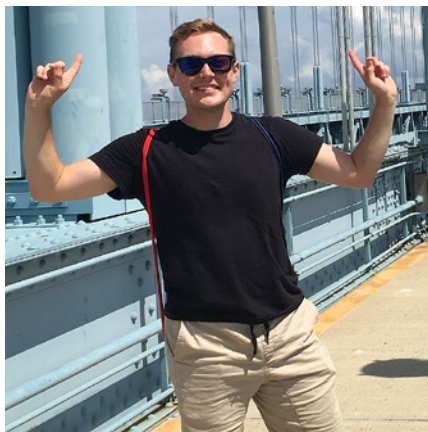
Odpověď:

Projekty zaměřené na vybudování veřejné wifi sítě jsou podporovány z programu Wi-Fi4EU. Obce mohou díky této podpoře Evropské unie získat voucher na 15 000 EUR. Voucher podporuje zavádění bezplatného wifi připojení pro občany a návštěvníky ve veřejných prostorách jako jsou návsi, parky, náměstí, veřejné budovy, knihovny, zdravotní střediska, školy, muzea atd.

Voucher hradí vytvoření a zprovoznění sítě, ale náklady na její provoz a udržování musí hradit obec. Pro podání žádosti o voucher je nutné registrovat se na webu Wi-Fi4EU, kde se podává žádost a následně zde rovněž probíhá komunikace spojená s realizací celého projektu.

Dotační specialisté – Luděk Beneš & Ondřej Štách,
dotace@smscr.cz

Představujeme vám nové krajské manažery

Moravskoslezský kraj: Michal Dresler

Donedávna jsem byl ještě pouze studentem Vysoké školy báňské – Technické univerzity v Ostravě. Je mi 23 let a celý svůj život jsem zatím strávil v Kujavách, malé vesničce čítající okolo 550 obyvatel, kde plním rovněž funkci zastupitele. Mým největším koníčkem je cestování. Během posledních let jsem navštívil několik zemí. Nejdále a zároveň nejdéle jsem byl ve Spojených státech amerických, kde jsem prožil krásné tři měsíce. Snažím se být vždy aktivní v tom, co právě dělám. Jako zastupitel se snažím přicházet s nápady, co je v obci možno vytvořit, změnit nebo vylepšit. Víím, že starostové obcí musí často řešit problémy, které nejsou vůbec jednoduché. Jelikož význam SMS ČR vidím právě především v opoře a pomoci, rád bych těmto obcím byl vždy nápomocný. Proto i já vás vyzývám, abyste se v případě jakéhokoliv dotazu neváhali na mne obrátit.

Jihomoravský kraj: Blanka Březinová

Žiji od narození v malé obci na jihu Moravy, v Kozojídkách. Život na vesnici bych nikdy neměnila za život ve velkém městě. Záleží mi na tom, aby do velkých měst neodcházeli ani vzdělání a šikovní mladí lidé, aby našli uplatnění a radost ze života v malých obcích. Proto je důležité o život na venkově pečovat a zajistit zde co nejlepší podmínky. Snažím se zapojit do kulturního a společenského života, jsem členkou ženského sboru Jahoda, chodím pravidelně fandit našim fotbalistům, zpívám v chrámovém sboru a zapojuji se do všech akcí, které se v naší vesnici konají. A těch opravdu není málo! Kozojídky jsou aktivní obec, máme zde dobrou partu lidí napříč všemi generacemi. Baví mě práce s lidmi a těším se na spolupráci se všemi starostkami a starosty a vůbec se všemi, kdo ve Sdružení místních samospráv ČR pracují.

Zlínský kraj: Iva Šimoníková

V minulosti jsem pracovala několik let jako novinářka ve Zlínském deníku a Mladé frontě DNES. Tam jsem získala silný vztah k celému našemu kraji, který spojují skromní a srdeční lidé, slivovice a spousta nápadů. Do tohoto krásného kraje jsem porodila dvě děti, pro které chci dobrou budoucnost a to, aby nemusely odcházet z vylidněného venkova pryč do velkých měst. Zároveň mi činnost SMS ČR přijde opravdu hodnotná, protože pomáhá především nejmenším z malých a nejdlehlším z odlehlých. A to se mi líbí, takže když jsem se dozvěděla o možnosti pracovat v SMS ČR, zkusila jsem svůj první pohovor po mateřské a ono to, světe div se, vyšlo! Moc se těším na cesty za „svými“ starosty, protože ještě lépe poznám celý náš region od úhledného Slovácka přes malebné Kroměřížsko, drsné Valašsko až po „trendy“ Luhačovic. Žiji ve Slavičíně, ráda jezdím na kole, chodím po kopcích nebo cvičím, a těším se na nové pracovní výzvy. Milí starostové, pokusím se přispět k tomu, aby se vám ta vaše záslužná starostovská práce dělala lépe. Jsem tady pro vás.

Milí čtenáři. V seriálu Co nás pálí postupně představují předsedové krajských Sdružení místních samospráv ČR témata, která momentálně řeší samosprávy v jejich regionech.

Jihočeský kraj

Jak připravit rozpočty, co s kůrovcem, dopravou a odpady?

Každou obec na jihu Čech v současné době a v dané situaci může pálit něco jiného. Ta nejaktuálnější a nejpalčivější vybral předseda jihočeského sdružení a starosta Chelčic Jiří Iral.

Důsledky mimořádných opatření – post covid

V současnosti nás hodně trápí nepředvídatelné ekonomické dopady předchozí a současné covidové situace na obecní rozpočty. Dostali jsme se do situace, kdy nevíme, jak rozpočty pro příští rok připravit. Je před námi mnoho otázek. Jaké bude rozpočtové určení daní (RUD)? Jaké budou národní zdroje? Jak bude vypadat realokace evropských strukturálních fondů? Na posledním jednání regionální stálé konference Jihočeského kraje zástupci MMR avizovali realokaci evropských strukturálních fondů, která by se měla zaměřovat v nadcházejícím období na podporu investičních, ale dále i neinvestičních záměrů a aktivit. Zastávám názor, že prostředky mají směřovat zejména do investic a neinvestiční programy by měly být za této situace jednoznačně upozaděny. To je to, co potřebujeme a to, co pomůže udržet ekonomiku v chodu.

Sucho a kůrvec

Většina obcí v kraji se potýká s problémem sucha a likvidací kůrovcové kalamity. SMS ČR již dříve poukazovalo na pomalou a nedostatečnou reakci státu v boji s kůrovcovou kalamitou a požadovalo větší podporu. Vyčlenění prostředky ministerstva zemědělství či ministerstva životního prostředí nejsou dostatečné. V tomto ohledu by pomohlo nejen posílení těchto finančních prostředků, ale hlavně zrychlení a zjednodušení administrace žádostí na úhradu nákladů po kalamitních těžbách a zalesnění i péči o lesní porost.

Doprava

Starostové také volají po dokončení důležitých úseků dálnice D3, D4 z Prahy a obchvatů měst a obcí neúměrně zatížených kolonami aut a kamionů v obcích. Velmi akutní je také potřeba rychlejší realizace zkapacitnění komunikace I/20 mezi Českými Budějovicemi a Pískem, která je spojnici mezi hospodářskými centry a Prahou. Otázkou také zůstává potřeba zpoplatnění silnice I/22, na které důsledkem zpoplatnění silnice I/20 došlo k výraznému nárůstu kamionové dopravy ve snaze dopravců se mýtu vyhnout. Důležité je, aby kraj důrazně požadoval na národní úrovni realizaci těchto zásadních dopravních staveb.

Odpady

Jihočeský kraj spolu statutárním městem České Budějovice nedávno představili projekt centrální spalovny odpadů v Českých Budějovicích, o němž se uvažuje. Spalovna by měla zpracovávat a energeticky využívat vhodný komunální odpad z území téměř celého kraje a mnohde i z okrajových oblastí sousedních krajů. Podle primátora Jiřího Svobody se vlastní spalovna odpadu na jihu Čech jeví jako nejefektivnější řešení. Řekl, že je logické, aby zařízení na likvidaci odpadu stálo v blízkosti města, které je pomyslným středem kraje. Souhlasím a vnímám tento krok jako řešení dlouhodobého problému, kam s odpady po roce 2030. Zástupci všech dotčených měst a obcí kraje by však měli být k přípravám tohoto významného projektu také přizváni a pokud možno postupovat jednotně a solidárně a pochopitelně i s logickým podílem na souvisejících investicích a následném provozu celého systému.

Kraj Vysočina

Starostové debatovali s lídry stran a hnutí kandidujících do krajských voleb

Starostové z Vysočiny se 7. září v Jihlavě setkali s lídry politických stran a hnutí kandidujících v krajských volbách. Z debaty bylo zřejmé, že starostům není fungování kraje lhostejné a ve vymezeném čase ne-

bylo ani možné na všechny jejich dotazy odpovědět. „Kandidátů se ještě budeme ptát a starostové se s jejich stanovisky a předvolebními sliby budou moci seznámit v krajském zpravodaji,“ řekla krajská manažerka Marcela Syrová. Debaty se zúčastnili Jiří Běhounek (hejtman Kraje Vysočina, ČSSD), Zdeněk Dvořák (starosta Dolní Cerekev, Pro Top Vysočinu), Karel Fink (jednatel společnosti, předseda Regionálního klubu Kraje Vysočina, SPD), Hana Hajnová (projektová manažerka, Česká pirátská strana), Petr Chňoupek (novinář, zastupitel, Moravské zemské hnutí), Pavel Janoušek (starosta obce Oslavice, KDU-ČSL), Martin Kukla (náměstek hejtmána, ANO 2011), Vítězslav Schrek (ředitel domova pro seniory, ODS a Starostové pro občany), Jan Tesař (obchodník s kávou a kávovary, Trikolóra hnutí občanů) a Lukáš Vlček (krajský zastupitel, starosta města Pacov, Starostové pro Vysočinu, STAN a SNK-ED).

MS

Ústecký kraj

V Hrobčích a Dolních Zálezlech se diskutovalo o rozvoji

Od začátku léta mají obce po celém Česku možnost naplánovat si svůj rozvoj pod odborným dohledem týmu SMS ČR, jenž vedou dlouholetí a zkušení starostové. V Ústeckém kraji toho využilo už několik obcí. Největší účast zaznamenalo diskusní setkání v Dolních Zálezlech, které vedl starosta středočeské obce Kamýk nad Vltavou Petr Halada. Kromě všech členů zastupitelstva se do diskuse o rozvojových otázkách zapojili i další aktivní občané. Ale neplánovalo se pouze na Ústecku. O strategickém rozvoji jednali například i v obci Hrobce na Litoměřicku, kde se vedení diskuze ujal bývalý starosta Karel Drašner. V obou zmíněných případech lze na jedné straně spatřit touhu rozvíjet vlastní obec, na té druhé pak dlouhodobou a stále se rozvíjející péči SMS ČR o své členské obce. **Marek Komárek**

Pardubický kraj

Místo lídrů politických stran a hnutí debatovali lídři krajského předsednictva

Dnešní doba nás donutila smířit se s tím, že příprava hromadných akcí nemusí vždy dospět do svého cíle. Ačkoliv člověk raději dopředu kalkuluje i s touto variantou, zrušení plánované akce, na které strávil hodiny práce, zamrzí. Stejně tak tomu bylo i se zrušenou debatou starostek a starostů s lídry politických stran a hnutí kandidujících do nadcházejících krajských voleb. Přesto, že se akce vzhledem k epidemiologické situaci nakonec 10. září neuskutečnila, má poměrně zajímavou historii. Dva dny před akcí se totiž změnilo místo konání, účastníci o tom byli informováni a záhy dostali zprávu, že se akce ruší úplně. „Jsem si vědomi, že to mohlo být pro účastníky velice matoucí, ale situace se v těch dnech vyvíjela rychle. Proto se všem účastníkům z řad zástupců obcí a představitelům kandidátek omlouváme. Abychom lídry nepřipravili o možnost prezentace a starosty o zajímavé informace, vydali jsme na konci září speciální číslo krajského zpravodaje. V něm jsme zveřejnili odpovědi lídrů na otázky, které sestavilo krajské

předsednictvo,“ informovala krajská manažerka Kristýna Vodrážková. „Zrušení akce nás obzvlášť mrzí. Je to letos už druhá, která se kvůli covidu nemohla uskutečnit,“ dodala. Kulturní dům v Budislavi, kde se mělo konat setkání s lídry, nakonec nešel prázdnou. Sešlo se v něm krajské předsednictvo, které hostili starosta Luboš Šplíchal a místostarosta Miloš Rejman. „Oba se účastnili i jednání a nakonec nás provedli kostelem Boží lásky, který je chloubou obce. Unikátní památka stojí za návštěvu, stejně jako celá malebná Budislav, na kterou je nejkrásnější pohled ze skalního útvaru Velké Hradisko,“ řekla manažerka. Předsednictvo hodlá letos ještě uspořádat krajské shromáždění s kulatými stoly na téma doprava v kraji a seminář o domácích čistíčkách odpadních vod, který se má konat 1. prosince v Luži. „Jak to dopadne a jestli se to podaří, si vzhledem k okolnostem netroufám odhadovat. Všem nám přeji, aby byla tato doba brzy za námi a nic nebránilo našim přátelským setkáním,“ uzavřela Kristýna Vodrážková. **KV**

Moravskoslezský kraj

Předsednictvo chce být aktivnější a hodlá rozšířit počet členů

Zejména o dalších aktivitách jednalo předsednictvo SMS ČR v Moravskoslezském kraji, které se sešlo v polovině září ve Zbyslavicích. Jednání navázalo na seminář o přístupnosti webových stránek, které vedl manažer a pověřenec pro ochranu osobních údajů ze Středočeského kraje Michal Hinda. V rámci semináře se členským i nečlenským obcím představil i nový manažer pro Moravskoslezský kraj Michal Dresler. „Jsem velmi rád, že jsem mohl konečně poznat tváře představitelů obcí, se kterými se budu v nejbližší době setkávat častěji,“ řekl. Předsednictvo schválilo termíny dalších zasedání i krajských shromáždění. Členové navrhovali témata, která by mohla členské obce zajímat. Šlo například o obecní právo či problematiku zemědělství a obhospodařování půdy v obcích. Pro zvýšení aktivity a usnáschopnosti předsednictva navrhli zúčastnění rozšíření o nové členy, které se nyní pokusí oslovit. Diskutovalo se rovněž o celostátní konferenci SMS ČR v Ostravě-Vítkovicích, kterou však museli organizátoři v důsledku koronavirových opatření zrušit a nahradit online meetingem. „Věřím, že stále nabitý program této konference a řada přednášejících expertů zaujme množství našich členských, ale i nečlenských obcí,“ řekl manažer. **MD**

Olomoucký kraj

V Olomouckém kraji vznikne nová páteří cyklostezka

Nová trasa pro cyklisty propojí města Přerov a Olomouc. Cyklostezka dlouhá 24 kilometrů povede přes Rokytnici u Přerova, Brodek u Přerova, Kokory, Krčmaň, Majetín, Grygov a Velký Týnec až k nákupnímu centru Olympia Olomouc. Po vzájemné dohodě obcí dotčených plánovanou výstavbou D55 byla dohodnuta výstavba cyklostezky s Ředitelstvím silnic a dálnic jako kompenzace za umístění trasy dálnice, o které byly roky vedené soudní spory. „Stavba cyklostezky bude rozdělena do 16 samostatných částí, aby problémy na některém úseku nezastavily celou výstavbu. Financování cyklostezky bude zajištěno převážně ze Státního fondu dopravní infrastruktury,“ uvedl starosta obce Rokytnice Kamil Malenda. **Pavel Hradil**

Středočeský kraj

Na 26. listopadu už si nic neplánujte! Zveme vás na krajské shromáždění

Srdečně vás zveme na krajské zasedání členů Sdružení místních samospráv České republiky, které se uskuteční ve čtvrtek 26. listopadu ve 13 hodin v prostorech ELI BEAMLINES v Dolních Břežanech.

Dojde ke zrušení krajského ředitelství Lesů ČR i v Liberci?

Lesy ČR (LČR) ruší krajská ředitelství. Vedení státního podniku avizovalo v průběhu letních prázdnin přípravu významné reorganizace. Mezi důvody patří zvýšení efektivity administrativních procesů v době, kdy podnik prochází krizí. Ke změnám má dojít na začátku příštího roku. Dojde ke zrušení krajského ředitelství LČR v Liberci?

Liberecký kraj byl o probíhající organizační změně neformálně informován o prázdninách. Je přitom nejvíce zalesněným krajem, lesy zde pokrývají 43 % celkové rozlohy. Každý rok také kraj vyhlašuje vlastní dotační program na podporu hospodaření v lesích pro nestátní vlastníky v úzké spolupráci s krajským ředitelstvím zejména z hlediska věcného zaměření. Podle materiálů státního podniku spočívá organizační změna ve zrušení všech 11 krajských ředitelství, zřízení sedmi nových oblastních ředitelství, zrušení sedmi správ toků a jejich zařazení do struktury sedmi oblastních ředitelství, zrušení tří lesních správ a od 1. září 2020 také zřízení nové organizační jednotky Závodu lesní techniky. Mezi rušenými organizačními jednotkami je i krajské ředitelství Liberec, které by měla nahradit oblastní ředitelství pro severní (Teplice) a východní (Hradec Králové) Čechy. I když Libereckému kraji nepřísluší zasahovat do organizační struktury státního podniku řízeného Ministerstvem zemědělství, resort životního prostředí, zemědělství a rozvoje venkova považuje ztrátu dostupného krajského ředitelství za natolik významnou, že předkládá návrh dopisu, který adresuje členům dozorčí rady a generálnímu řediteli Lesů ČR. S postojem kraje se ztotožňuje i krajské SMS ČR, které mu bude maximálně nápomocné, pokud to bude potřeba.

Petra Černá, zdroj: Krajský úřad Libereckého kraje

Krajské shromáždění bude o odpadovém hospodářství. Zapište si to na 9. listopadu do diářů!

Zejména o přípravě krajského shromáždění a jeho programu diskutovalo předsednictvo Královéhradeckého kraje, které se sešlo koncem srpna. Shromáždění je v plánu 9. listopadu. Program má být koncipován tak, aby si z něj zástupci obcí odnesli co nejvíce užitečných informací. Po dlouhé diskuzi se shodli na tom, že jej zaměří na odpadové hospodářství. Dále se rozhodli uspořádat příští rok praktický seminář pro účetní obcí, o který je velký zájem. Na setkání předsednictva informovala přítomné krajská manažerka Helena Kuthanová také o aktualitách v SMS ČR a o nových službách. V tento den se uskutečnil i seminář o přístupnosti webových stránek. Členové předsednictva měli možnost sdílet své zkušenosti s úpravou stránek, které musejí být v souladu s platnou legislativou. **HK**

Tento způsob léta zdál se mi poněkud... aneb Jaké bylo vaše léto?

Anketa

Co může být v dobrém slova smyslu ve zpravodaji pozitivnějšího než otázka na pozitivní téma. A teď opravdu nemáme na mysli už zase tak často skloňovaný a nepříjemný test na Covid-19. Po všech útrapách, které museli představitelé našich samospráv od letošního jara zvládat – a že jich bylo – měli šanci alespoň na chvíli o prázdninách vypnout a načerpat energii. Alespoň někteří. Jaké bylo vaše léto se v anketě starostek a starostů zeptali manažeři v jednotlivých krajích. Tak si počtete. Buďte zdraví a zachovejte si pozitivní mysl!

Moje léto?

Otřes mozku, budování odpočinkového místa se zvoničkou, vnoučata a anděl

Vítězslav Opálko, starosta Dolní Lukavice

Moje letošní léto budiž pochváleno, použiju-li slova klasika. Přežil jsem, a to nejen všudypřítomnou virovou nákazu, ale i pád z přenosných schůdků, které nevydržely moje pracovní nasazení. Skončil jsem pak na tři dny s otřesem mozku, zlomeným nosem, podočnicí, sešitým obočím a dalšími drobnostmi v nemocniční léčbě. To bylo v pátek, na začátku druhé části dovolené. Takže k překvapení kolegů jsem se v pondělí objevil (řádně vymalován) v úřadu. Nebyl jsem tam však týden téměř nic platný, neboť jsem si na vše vzpomínal poněkud zdlouhavě a brýle na rozbitém nose ne a ne držet. Jako mnoho ostatních jsem letos trávil dovolenou výhradně v Čechách, avšak hlavní náplň letošního léta byla jasná – u naší chaty v Dolních Polžicích totiž vznikalo veřejné odpočinkové místo se zvoničkou, na kterém kromě mě a rodinných příslušníků pracovalo dobrovolně i několik

místních obyvatel a devět řemeslných mistrů. Dílo se nám zdařilo a na konci srpna jsme slavnostně na stříšku zvoničky usadili i anděla, který bude na vše shůry dohlížet. Zřejmě tak činil již při letošním pobytu našich šesti vnoučat u nás v polžickém domečku. Že nám nespádlí do výkopů či že se neutopili při návštěvách koupaliště, nepostřelili lukem či vzduchovkou a nechytli virus, nebyl zázrak, ale zásluha našeho anděla. I když byl tou dobou ještě zavřený ve skříni. *Pokračování ankety na dalších stranách*

Kácov byl v obležení turistů i vodáků!

Soňa Křenová, starostka Kácova

Pro mne byly letošní letní měsíce fajn. Po jarním útlumu, kdy jsme měli úplně jiné starosti a společenský a kulturní život byl silně omezen, bylo léto v Kácově radostné. Po rozvolnění přijížděli do Kácova vodáci, cyklisté a další turisté. Samozřejmě i všichni majitelé chat. V městečku nastal čilý ruch. Zámek se nám hezky opravuje, z iluzivních oken se na nás smějí hraběnky a hrabata, do náměstí září nová růžová omítka. U SkalKY se konaly o sobotách večery s hudbou, v Bisportu promítalo kino. Kemp U Kouzelníka byl neustále v obležení vodáků. Tradiční kácovská pouť se vydařila a měla velkou účast. A 1. září se otevřela brána základní a mateřské školy. Přejí našim dětem, aby se jim ve škole dařilo a mohli školu navštěvovat po celý rok. Nyní se ještě těšíme na posvícenský jarmark.

Ústecký kraj

Moje vnučky to tady milují

Monika Hladíková, starostka Kytlice

Moje léto bylo sice z velké části pracovní, naštěstí jsem ale mohla po dlouhých deseti měsících vycestovat do Anglie za vnučkami. V Anglii jsem strávila velmi příjemný týden. Bonusem pro mě bylo, že jsem mohla vnučky přivítat i v Kytlicích. Milují to tu.

Jihomoravský kraj

V létě jsem se naučil odchytit býky, kozy i berana

Karel Pospíšil, starosta Kozlan

Letošní jaro nebylo pro nás starosty nikterak jednoduché, ale o to krásnější bylo léto, které je pro mě v každé mé životní etapě nejkrásnějším obdobím roku. Kdo je starostou malé obce, kde nejen za všechno odpovídá, ale spoustu věcí řeší a dělá sám, určitě si váží každé volné chvíle. A tak jsem to měl v létě i já. Na obci se nám opravdu dařilo, práce jsme měli a dosud máme rozdělané víc než dost. Po jarním útlumu nebyl snad jediný prázdninový víkend, kdy by se u nás nekonala kulturní nebo společenská akce. A bylo vidět, že si to lidé opravdu užívali. K tomu jsem navíc „získal zkušenosti“ s odchycem opakovaně se toulajícími dvou býků, kozy i berana. Tato zvířata, která při svých poutích působí spoluobčanům různé škody, u nás v naprosto nevyhovujících podmínkách chová jeden „chovatel“. Mrzí mě, že příslušné orgány, kterým opakovaně zasíláme podněty a ozná-

mení, přistupují k celé věci velmi benevolentně. Nejspíš si jejich úředníci svoje léto užívali ještě plnějšími doušky než já. Volného času k naplnění významu slova „dovolená“ mi moc nezbylo. I tak jsem si krásně užil několik krátkých výletů za krásami naší přírody, vesnic i měst. Tvrdím, že u nás v republice máme všechno nejhezčí, a navíc se i vy, kolegové starostové, o své obce i města úžasně staráte, a tak je stále co objevovat i obdivovat a čerpat od vás pozitivní zkušenosti. Díky za krásné letošní léto, které mne opět nezklamalo a dodalo mi sílu i optimismus.

Jihočeský kraj

Do kufru jsem si přibalil i chodecké hůlky

Jan Zeman, starosta Boršova nad Vltavou

Nemusí nás nikdo přesvědčovat, že česká kotlina je takovým malým utajeným rájem na zemi. V letošním roce jsme si jako srpnový cíl poznávání naší vlasti vybrali Českou Skalici, čímž jsme si připomenuli 200 let od narození první české MISS Boženy Němcové s krajinnými ikonami spojenými s legendární Babičkou. Na vlně vlastenectví jsme navštívili Dobrušku, Opočno, Nové Město nad Metují, den jsme věnovali pevnosti Josefov, postavené ze 400 milionů cihel „šancovek“, a baroknímu skvostu Kuks, nadčasovému dílu hraběte Sporcka, muže, který uměl vidět za kopec. Do kufru jsem si přibalil chodecké hůlky a vždy brzo ráno obcházel místa s pomníky jednoho z velkých střetů prusko-rakouské války z roku 1866, kde krvácel i 75. pěší jindřichohradecký pluk, pod jehož prapory válčili moji příbuzní. Bylo to skvělých intenzivních pět dnů s dobrou náladou a touhou poznat něco nového.

Karlovarský kraj

Po dalších velkých prázdninách už vykopu i studnu!

Josef Radek, starosta Těšovic

Léto mám spjaté především s prázdninami, kdy mám více času na manželku a děti. Proto pro mě léto začalo už v půlce března, kdy hned po jarních prázdninách začaly dvouměsíční prázdniny covidové a s nimi opravdu nezapomenutelné hodiny a hodiny domácího učení s dětmi. Červen byl časem získat zpět ztracené nervy, životní rovnováhu a optimismus, což se mi podařilo za pomoci krumpáče a lopaty při dlouho odkládaných terénních úpravách u domu. Rodinná dovolená se nakonec konala na Vysočině, a ne v Řecku, kdy po návratu panovalo takové nadšení, že moře delší dobu pravděpodobně neuvidím a budeme poznávat jen krásy Česka. Nyní děti zase začaly chodit do školy, na sportovní tréninky a mé léto pomalu končí, alespoň doufám, protože po dalších letošních velkých prázdninách bych musel kopat mini-málně studnu. Mé léto bylo krásné, i když krátké...

V létě se mi zvolnit tempo nepovedlo

Marek Nýč, starosta Budčevsi

Zajistit chod úřadu a být oporou pro své spoluobčany bylo letos na jaře náročnější než jindy. Jenomže ani v létě nešlo zvolnit z nastoleného tempa. Bylo potřeba zrealizovat nebo zahájit projekty, na které se nám podařilo získat dotaci (tvorba územního plánu, restaurování památníku obětím 1. sv. války, restaurování sochy Panny Marie), vedle toho bylo nutné se s větší pílí vrhnout do přípravy projektů nových či úpravy těch neúspěšných, abychom mohli na podzim nebo případně začátkem následujícího roku podat žádosti o několik dalších dotací. A kromě péče o rozvoj obce je třeba se věnovat i udržování obecního majetku. S tím nám v našich lesích kůrovec nepomáhá. Místo, abychom objednali drahé firmy, bojujeme s kůrovcem napřímo. Dřevo si sami vytěžíme a prodáváme za sníženou cenu důchodcům. A také se nám podařilo na dětské hřiště zabudovat do země trampolínu, která se stala hitem léta v obci. Letošní léto jsme tradičně zakončili rozloučením s prázdninami, při které se všichni pobavili, jak ti nejmenší na řetízkovém kolotoči či dalších atrakcích, tak starší generace ve víru tance. A teď vzhůru k novým podzimním výzvám!

Cože? Místo moře na kolo?

Iveta Pěničková, starostka obce Slaná

Nikdo z nás nečekal, že plány naší dovolené překazí virus a my budeme muset improvizovat. Mnozí z nás se neradi vzdali dovolené u moře, i přesto, že u nás je tolik krásných míst. Stačí se jen zamyslet, co rádi děláme a podle toho si vybrat. I když jsem měla původně zajištěnou dovolenou u moře a nepatřím mezi náruživé cyklisty, vyrazily jsme s kamarádkou na kolech na jižní Moravu. Nejenže jsme viděly mnoho krás, ale užily jsme si spoustu legrace, ochutnaly moravské víno a využily též příležitosti setkat se s přáteli. Byla to zkrátka dovolená, jak má být.

Estě že máme to Česky Švicarsko, to nám nezakázalê

Marek Ošťádal, starosta Nákla
(propagátor hanáckého nářečí, ve kterém je také následující text)

Na toto lito sem se těšil, protože to je období, kdê je trochô vic příležitosti, jak ôpôstit párô. Chtêlê smê s našim motorkářským gangem na Stadionech S11 překonat poslední hranice České republikê, co nám chêbjiô, a sice s Německem, ale zakázalê nám to. S mistníma hasičama smê chtêlê ôspořádat 13. ročník hudebního festivalô RecesFest, ale zakázalê nám to. S kapelô Stracené Ráj smê mêlê naplánovanêch hromadô koncertu, ale zakázalê nám to. S rodinô smê chtêlê jet do Švicarska na dovolenô, estê že máme to Česky, to nám nezakázalê. Jináč dobrý!

Hurá! Zřizujeme opět školku a máme v ní výbornou ředitelku

Jana Dedková, starostka Čavisova

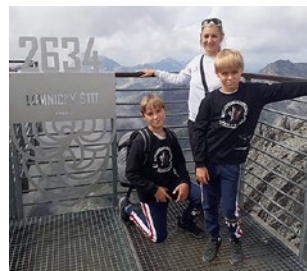
Letošní léto bylo snad pro všechny trochu neobvyklé. Jak tomu bylo v mém případě? Čas, který má sloužit k odpočinku, zaplnila práce. Výsledek stál ale za to. Po 16 letech se naše krásná mateřská škola vrátila zpět pod obec jako svého zřizovatele, a věřte, nebyl to vůbec jednoduchý proces. Prázdninové měsíce se proto nesly v duchu posledních příprav, jak administrativních, tak provozních, aby se naše děti měly v září kam vrátit. Nadšení a pozitivní přístup nové paní ředitelky, která sebou přinesla spoustu dobrých nápadů a změn, a ve výsledku i poděkování rodičů pro mě bude na toto léto krásnou vzpomínkou.

Přeji si i další léto takové...

Kristina Vosáhllová, starostka Čeperky

Opalovačka doma nestačí, je potřeba se na chvíli ztratit. Poznáváme Dolní Moravu s horami plnými komerčních zážitků včetně ekologického festivalu. Co dál? Zkusíme Slovensko. Myslíme, že na Vysoké Tatry děti asi i přes pár puchýřů nezapomenou a výhled z Lomnického štítu opravdu stojí za to. Ještě pár dnů zbývá, bereme kola a míříme na Moravu hodit starosti za hlavu. Projeli jsme mnoho nádherných míst, vyjeli pár kopců a zastavili se mezi vinohrady. Tak jaké bylo to letošní léto po tom „divném jaru“? Bylo báječné, teplé i deštivé, bez davů lidí, bez televize, jen s rodinou a přáteli. Ochutnali jsme dobré víno, poznali fajn lidi, viděli jsme krásnou přírodu, pozorovali východ i západ slunce, nadechli se bez roušky a svobodně, tak jako každé léto předchozí. Přeji si i další léto takové.

Projezdili jsme v karavanu celé Česko

Josef Zicha, starosta Vysokého Pole

Musím říct, že na letošní prázdniny jsem se po tom podivném jaru opravdu těšil. Mám dva malé syny a spolu s nimi a manželkou jsme projezdili v karavanu snad celé Česko. Máme svá oblíbená místa, například Vysočinu nebo Šumavu, ale letos jsme se podívali i do prázdných turistických „vábniček“ – na Karlštejn, do Českého Krumlova či Kutné Hory. A musím říct, že se mi to moc líbilo. Osobně nemusím být tam, kde jsou davy, takže jsem bral tyto prázdniny po „koroně“ jako výzvu a novou šanci na poznání naší krásné země. Objezdili jsme také muzea, sledoval jsem, jak mají kde vybudované expozice a zda by byly vhodné i pro Ploštinu. Jsem totiž starostou ve Vysokém Poli, v obci s 850 obyvateli, ale zároveň mám jako krajský náměstek pro strategický rozvoj na starost projekt obnovy památníku Ploština, což je pro mě srdcová záležitost. Moc mi záleží na tom, aby na vypálení Ploštiny upozornil důstojný památník a skvělá expozice, která tuto tragickou událost pravdivě zobrazí. Věřím, že se nám to v následujících letech podaří.

Znáte veškeré povinnosti ve vztahu k vašim webovým stránkám? SMS ČR o tom uspořádalo sérii seminářů

Řadu úspěšných seminářů o webových stránkách obcí uspořádalo Sdružení místních samospráv ČR v uplynulých dvou měsících v jednotlivých krajích. Jejich tématem byl zákon 99/2019 Sb., který kladé nové požadavky na obecní weby, jež musejí splňovat pravidla přístupnosti.

„Při přípravě seminářů jsme nezůstali pouze u pravidel přístupnosti. Snažili jsme se obsáhnout problematiku obecních webů komplexně. Účastníci se tak seznámili nejen s požadavky na web z pohledu přístupnosti, ale zaměřili jsme si na obsah,“ řekl přednášející Michal Hinda, na jehož semináře zavítalo okolo 300 zástupců samospráv. Ohlasy byly velmi pozitivní. „Bylo to vyčerpávající. Lektor výborně vystihl podstatné a důležité informace, které srozumitelně vysvětlil, v případě nejasností převedl na konkrétní příklad. Není tomu co vytknout,“ chválil nejméně z účastníků.

Pro ty, kdo se z jakýchkoliv důvodů nemohli seminářů zúčastnit, máme dobrou zprávu! Sdružení místních samospráv ČR ve spolupráci se SMS-sluzby, s. r. o. připravilo brožuru, která se věnuje právě problematice webových stránek obcí. V dohledné době ji krajští manažeři rozešlou svým starostům.

Lektor Michal Hinda s manažerkou Libereckého kraje Petrou Černou

Z obce Vysoká v Moravskoslezském kraji

Příklad dobré praxe

Máme štěstí na sportovce, myslivce, děti, seniory a chalupáře, kteří jsou aktivní a umějí se bavit

Kulturní a společenský život letos v nejedné vesnici v důsledku koronakrizy utichl. A chyběl. A snad o to víc si lidé začali vážit aktivity spolků a obecní podpory společenského života. Zvláště pak v malých vesničkách, jakou je například Vysoká v Moravskoslezském kraji s třemi stovkami obyvatel. Před výjimečným stavem pořádala řadu výletů pro děti i dospělé, také akcí tradičních a méně tradičních, troufli si dokonce na mezinárodní turnaj ve fotbale. Do konce roku ještě plánují výstavy a další akce a starostka Marcela Bláhová doufá, že jim to další covidová vlna nepokazí.

Byla obec Vysoká v pořádání společenských a kulturních akcí vždycky tak aktivní, nebo to začalo v určitém období?

Náš plán společenských, sportovních a kulturních akcí se stále vyvíjí a nevznikl jen tak z roku na rok. Vždy tady některé akce byly, třeba stavění a kácení májek, mikulášská nadílka, plesy. Postupně se začaly přidávat další, a když byly úspěšné, přetrvávaly. Každým rokem se snažíme přijít s něčím novým. Pořádáme například návštěvy divadla, výrobu adventních věnců apod. Na všechno ale musíte mít lidi, kteří jsou ochotni akci vymyslet, zorganizovat, uspořádat. Když se takoví lidé sejdou a spolupracují, jde to skoro samo. No a pak jsou tu ti ostatní, kteří se na akci přijdou bavit. Kdysi stačilo, že se postavila májka, lidé poseděli, povykládali. Dnes je třeba lidí na takovou akci lákat stále něčím novým. Vloni jsme například při kácení máje uspořádali koňské dostihy a soutěž o nejkrásnější dámský klobouk. Letos mělo sice kácení komornější ráz, ale spojili jsme ho se smažením vaječiny v přírodě.

Jaké máte v obci kulturní a společenské zázemí a kdo se na pořádání akcí podílí?

Naše obec má tři části. Vysokou, která se nachází uprostřed, obklopuje z jedné strany Pitárné,

z druhé strany Bartultovice. V Pitárné máme kulturní dům s knihovnou, sportovní areál s fotbalovým a víceúčelovým hřištěm, street-workoutové hřiště, dětské hřiště s hracími prvky a letos byly nově instalovány venkovní cvičební stroje, dále je zde budova s kabinami, posilovnou a klubovnou. V Pitárné má také svou chatu myslivecký spolek LIŠÁK. V Bartultovicích je společenský dům s nově vybudovanou klubov-

nou a FITPARK s venkovními cvičebními stroji a dětským hřištěm s hracími prvky. Ve Vysoké je informační centrum s knihovnou a dětské hřiště s hracími prvky. Každým rokem sestavujeme program společenských, sportovních a kulturních akcí, které buď obec přímo pořádá, nebo je finančně podporuje. Akce v Pitárné se většinou konají pod záštitou dvou zdejších spolků, a to FK Vysoká a mysliveckým spolkem LIŠÁK. V Bar-

tultovicích jsou zase velmi aktivní místní senioři a dlouholetí chalupáři. Problémy s pořádáním akcí máme ve Vysoké, kde scházejí společenské prostory a nejsou lidi.

Jaké akce pořádáte, pro koho jsou určeny?

Máme akce, které se konají pravidelně každý rok. V červnu pořádáme na oslavu Mezinárodního dne dětí zájezd. Byli jsme v ZOO v Ostravě, Olomouci, Lešné a v polském Opole, také v Dino parku, na letní bobové dráze apod. Na konci školního roku pasujeme v mateřské škole nové prvňáčky a poslední prázdninovou sobotu se koná sportovní den pro děti. Nezapomínáme ani na mikulášskou nadílku, kde si program řídí samy děti. Pro seniory chystáme setkání vždy na jaře u příležitosti MDŽ a na podzim u příležitosti Mezinárodního dne seniorů. Pravidelně organizujeme zájezdy pro dospělé, oblíbené jsou zájezdy na FLORU Olomouc a na ZAHRA DU Věžky, na hrady a zámky, do jeskyní, muzeí i arboret. Desetkrát po sobě jsme uspořádali tří denní zájezd do maďarských termálních lázní v Sárvaru, které jsme v loňském roce vyměnili za termální lázně ve slovenském Velkém Mederu. Po prosincovém zasedání zastupitelstva se koná rozsvícení vánočního stromu. Zástupci obce, nebo spíše zástupkyně, se pravidelně účastní se svými výrobky Velikonočního stolu v Polsku v Lubrzu a také na Gastrofestivalu Ochutnejte Osoblažsko. Jako velmi úspěšné se ukázaly zájezdy do divadla.

A pak jsou tady ty další akce aktivních spolků...

Naši fotbalisté hrají již několik let v okresním přeboru, pravidelně se účastní turnajů v okolí, např. populárního Laguna Cupu v Jindřichově, letos se po 12. se účastnili mezinárodního turnaje v malé kopané obcí Vysoká, kde hrají mužstva z Čech, Slovenska a Polska. FK Vysoká je pořada-

telem tradičního nedělního Velikonočního turnaje ve stolním tenise. Myslivci pořádají dvě velmi oblíbené a hojně navštěvované akce, a to v lednu ples a v srpnu hody. A v jednotlivých částech obce se již desítky let stavějí a kácějí májky, společně vyrábějí adventní věnce, Bartultovice se účastní celostátních akcí Česko zpívá koledy a Uklidme Česko, uklidme Bartultovice, společně se tu smaží vaječnica a u příležitosti oslav hraje i divadlo.

Jak vám koronakrize zasáhla do letošního programu?

Ještě v lednu myslivci uspořádali svůj tradiční les a před koronavirovou krizí se nám podařilo slavnostně otevřít novou klubovnu, kterou si občané v Bartultovicích za finanční podpory obce vybudovali. Bohužel program klubovny pak musel být zrušen. Bartultovice využily uvolnění karantény a postavily a pak skácely na návsi májku. Májka se zde staví nepřetržitě již 33 let

a ani koronavirus to nezměnil. Začátkem července byly slavnostně pasovány na školáky dvě děti z mateřské školy a ve stejné době klubovna pořádala svou první akci. Na výstavě Chalupářské dřevěné představení místní chalupář své výrobky ze dřeva. Na přelomu července a srpna se fotbalisté zúčastnili mezinárodního turnaje v malé kopané, tentokrát na Slovensku ve Vysoké pri Morave. Všechno ostatní – setkání, zájezdy, divadlo, sportovní utkání – bylo zrušeno.

Co připravujete do konce roku?

Na poslední třetinu roku máme v plánu několik akcí. Je ale otázkou, jak bude pokračovat koronavirová nákaza a opatření vlády s ní spojená. Snad se na konci roku povede výroba adventních věnců, akce Česko zpívá koledy a rozsvícení vánočního stromu. Také nějaké akce v klubovně pro omezený počet osob. Např. v září to má být přednáška o bylinkách.

300 obyvatel není tak mnoho. Čemu vděčíte za tu pospolitost a co byste své obci přála.

Veškerá společenská, kulturní a sportovní činnost v obci stojí a padá s lidmi. My v naší malé obci máme dva společenské domy a také dostatek rozmanitých sportovišť. Ani finanční pokrytí akcí není problém. V rozpočtu obce vždy najdeme dostatek peněz. Bohužel nemůžeme konkurovat médiím, sociálním sítím, počítačovým hrám apod. Lidem můžeme nabídnout pouze zábavu aktivní, a to je v dnešní době asi největší problém. Lidé se chtějí pouze nechat bavit. Naše obec má našťastí sportovce, myslivce, děti, seniory a chalupáře, kteří jsou aktivní, umějí se bavit a jsou ochotni podílet se na zábavě i pro ostatní. S čím si příliš nevíme rady, je mládež a střední generace. Mladé lidi ještě lze na ledasco nalákat, střední generaci však vůbec na nic.

A co bych obci přála? Samozřejmě další rozvoj, hlavně co se týká bydlení, protože obec nemá žádné vlastní byty, také více obyvatel, více pracovních příležitostí...

Tak ať se vám to všechno splní!

Rozhovor vedl Daniel Stuchlík

Smyslem zapálených vater je sounáležitost mezi lidmi i na velkou vzdálenost

Vznik Československé republiky si připomínají lidé na různých místech různými způsoby. Obce na jižní Moravě například zapalují Masarykovy vatra. Připomíná to možná trochu dojemnou scénu z filmu Pán prstenů, kdy postupně na vrcholcích hor, jako signály volání o pomoc, vzplály hořící vatra představující majáky. I tady se ohně rozhoří přímo na kopcích tak, aby je navzájem viděli lidé ze sousedství. Z Tvarožné Lhoty tak vidí vatra třeba v Hroznové Lhotě, Kněždubě, Kozojídkách, Blatnici, Žeravinách či Ratíškovcích. Jak říká starostka Tvarožné Lhoty Martina Bílová, se znovuoobnovou tradicí tady začaly obce před dvěma lety, kdy se jich zapojilo rovnou deset.

Tradice zapalování ohňů má své kořeny již v březnu 1935, kdy lánský Sbor dobrovolných hasičů přišel s návrhem, že na počest 85. narozenin prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka zazní po celé republice hasičské trubky. Na tento „signál“ pak ve všech obcích, kde fungují hasičské sbory, vzplanuly připravené Masarykovy vatra. Jak se tradice Masarykových vater dostala na jižní Moravu a odkdy ji udržujete takto živou?

V roce 2018 jsme hledali vhodnou, nepolitickou formu připomenutí stého výročí naší republiky. S první republikou lidi automaticky napadá osoba prezidenta TGM a odsud je jen malý krok k objevení historie Masarykových vater, které se zapalovaly vždy v předvečer jeho narozenin. Jejich zakládání jsem konzultovala s Muzeem TGM v Rakovníku, kde tuto tradici obnovili už v roce 2001 a popisují ji na svém webu. Pak už jsme měli dostatek inspirace k tomu, abychom vatra republiky k významnému jubileu uspořádali.

Kolik obcí se takto každoročně zapojuje?

Smyslem zapálených vater je sounáležitost mezi lidmi i na velkou vzdálenost. Když vidíte, že pár kilometrů od vás je obec, společenství, a v ten okamžik, kdy zapálíte oheň vy, vás ti lidé stejným gestem podpoří a přidají se k vám, sdílí s vámi národní hrdost, oslavu toho, že jste rádi, že žijete v krásné zemi, na místě, kde se dobře žije, je to nepopsatelný pocit. V roce 2018 nás bylo asi deset vesnic, které jsme oheň zažehly a navzájem na sebe viděli.

Kdo s tímto nápadem přišel?

Diskutovali jsme se starosty okolních obcí, jak mají v plánu uchopit oslavu 100 let od vzniku Československa. Petr Hanák, tehdejší starosta Hroznové Lhoty řekl, že někde četl o vatrách v době Masaryka. To mě nadchlo a začala jsem zjišťovat více. Oslovili jsme obce v našem okolí, část už měla naplánovanou jinou formu oslavy, část nás podpořila a přidala se.

V čem jsou Masarykovy vatra jiné než jinde, kde podobnou akci pořádají?

Každý pořadatel určité program přizpůsobí svým možnostem, místo od místa se liší. Důležité je poselství, které zůstává, společné zažehnutí vater a oslava národní hrdosti v předvečer výročí republiky, tedy 27. října.

Jak konkrétně tato akce u vás vypadá? Má i nějaký doprovodný program?

V prvním roce jsme vybrali vhodné místo, domluvili se zemědělcem. V době kůrovce dřevo nebylo problém. Vatra byla vysoká přes dva metry, stavěli jsme ji skoro dva dny. V předchozím dnu jsme měli velký odpolední program k výročí, zasadili jsme lípu, vzpomněli historické události, takže kdo chtěl, mohl výročí považovat za oslavené. Proto když další den dopoledne začalo pršet, byla jsem děsně zklamaná, že asi z vater sejde. Ale hodinu před začátkem se vyčáslilo a my se dohodli, že vatra zapálíme, i kdybychom tam měli stát sami zastupitelé. Když jsem projížděla vesnicí, viděla jsem, že

z mnoha domů už k ní jdou lidé – v nevládné tmě, s baterkami v rukou mířili na pole nad obcí. Sešlo se nás více než 150. Čtyři čestní zástupci obce nesli louče, za znění Mé vlasti je přenesli k vatře a postupně jsme oheň zapálili. Jakmile se plamen vyšplhal na vrchol vater a začaly sršet jiskry, rozezněla se naše hymna. Bylo to nádherné. Pak už jen zněla hudba, lidi si povídali, zahřáli se čajem s rumem Republika a povídali si, dokud oheň hřál. Svítili jsme z obce do obce nejen vatrou, ale pak taky dálkovými baterkami, abychom se pozdravili, telefonovali jsme si, jak silný je to zážitek.

S jakou účastí a oblibou se akce setkává?

Hned v toce 2018 všichni zúčastnění a taky okolní obce řekli, že tohle prostě musíme zopakovat. Vidět hrdost i slzy dojetí při puštění naší hymny, toho se jen tak nenabažíte. Některé obce spojí program s lampiónovým průvodem ke hřbitovu, kde je památník padlým ve válce, tam uctí jejich památku a pak mají na kopci vatra, kde je připraven svařák a občerstvení pro zúčastněné. Opravdu, jediný pevný bod je zapálení ohně ve stejný čas, kdy to udělají i další obce, a společný je také velký zájem občanů.

Dalo by se tedy říct, že Masarykovy vatra spojují lidi ze sousedních obcí?

Loni jsme vatra zapálili na jiném místě, a využili jsme tuto příležitost jako akt smíření se sousední obcí Radějov. Vše jsme o úroveň více propracovali. Cestu do Radějova jsme olemovali velkými sklenicemi se svíčkami, abychom se vraceli krásným osvětleným koridorem – naši zastupitelé se svíčkami v rukou vstoupili na území sousední obce, kde jsme stvrдили společné přátelství a zakopali všechna pomyslná „co jsme my vám a co vy nám“. Podali jsme si ruce, sousedé pro nás měli připravené občerstvení, špekáčky a byly to kouzelné chvíle.

Letos vatra republiky uspořádáme zase spolu. A čím více obcí se přidá, tím krásnější a silnější to poselství bude.

Tak ať vám i letos vatra krásně hoří!

Rozhovor vedla Blanka Březinová